

**МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«27» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКП. 1.2.3. КРАЇНОЗНАВСТВО (I частина)

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

факультет Історичний

2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Країнознавство» для студентів ОПП «Міжнародні відносини» спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Розробники:

Пахоменко С. П., к. і. н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин МДУ

© Пахоменко С. П., 2021

© Маріупольський державний університет, 2021

2.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 (д.ф.н.), 4 (з.ф.н.)	Галузь знань <u>29 Міжнародні відносини</u>		
семестрових модулів – 5	ОПП <u>«Міжнародні відносини»</u> Спеціальність <u>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u>	Рік підготовки:	
змістових модулів – 5		I-й	I-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 (д. ф.н.), 134 (з.ф.н.)		I-й	I-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній ступінь Бакалавр	32 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		71 год.	107 год.
		Індивідуальні завдання:	
		1 год.	1 год.
Вид контролю: Залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48/ 72 год.

для заочної форми навчання – 28 /106 год.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів системи знань з основних політичних, економічних, соціокультурних характеристик країн світу, усвідомлення структурованої інформації про закономірності, традиції і тенденції розвитку народів світу.

Завдання – вивчення:

- політичних та соціокультурних характеристик країн світу;
- джерел, літератури та методів дослідження проблеми;
- понятійно-категоріального апарату;

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – обов'язкова з циклу дисциплін професійної підготовки.

Перелік компетентностей

<p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>
<p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному. СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень. СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав. СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем. СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними. СК12. Здатність брати участь в дослідницькому процесі, застосовувати на практиці методи сучасної політичної науки в політологічних дослідженнях; СК14. Здатність аналізувати геополітичне становище та геостратегію держав світу, визначати причини, передумови та наслідки сучасних геополітичних процесів. СК15. Здатність визначати детермінанти та специфіку проявів сучасних міжнародних конфліктів, оцінювати їхній вплив на міжнародні відносини, застосовувати отримані знання та навички для їх розв'язання.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці. РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень. РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій. РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації. РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої</p>

	<p>політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні документи.</p> <p>РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.</p> <p>РН18. Визначати специфіку сучасних геополітичних процесів, виявляти особливості міжнародних конфліктів, знаходити шляхи їх попередження та розв'язання.</p>
--	--

3.Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ВСТУП ДО КУРСУ. ПРОВІДНІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ. ВЕЛИКОБРИТАНІЯ, ФРАНЦІЯ,НІМЕЧЧИНА

- Тема 1 Вступ до курсу
- Тема 2. Великобританія
- Тема 3. Франція.
- Тема 4. Федеративна республіка Німеччина

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

КРАЇНИ ПІВНІЧНОЇ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ

- Тема 5. Країни Північної Європи (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія).
- Тема 6. Країни Центральної Європи (Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія)
- Тема 7. Республіка Польща

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

КРАЇНИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (БОЛГАРІЯ, РУМУНІЯ, ХОРВАТІЯ, БОСНІЯ І ГЕРЦЕГОВИНА, СЕРБІЯ, ЧОРНОГОРІЯ, МАКЕДОНІЯ, АЛБАНІЯ)

- Тема 8. Державний устрій та етапи історичного розвитку країни Південно-Східної Європи
- Тема 9. Міжетнічні протиріччя в регіоні

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

КРАЇНИ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ

- Тема 10. Греція
- Тема 11. Туреччина
- Тема 12. Італія
- Тема 13. Іспанія та Португалія.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

КРАЇНИ БАЛТІЇ ТА МАЛІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

- Тема 14. Малі країни Західної Європи
- Тема 15. Країни Балтії.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО КУРСУ. ПРОВІДНІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ. ВЕЛИКОБРИТАНІЯ, ФРАНЦІЯ, НІМЕЧЧИНА												
Тема 1 Вступ до курсу	6	2				4	8	1				7
Тема 2. Великобританія	6	2				4	8	1				7
Тема 3. Франція	14	4				10	16	2				14
Тема 4. Федеративна Республіка Німеччина	12	2	4		2	8	15		2		1	10
Разом за змістовим модулем 1	40	10	4		2	24	45	4	2		1	38
МОДУЛЬ 2. КРАЇНИ ПІВНІЧНОЇ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ												
Тема 5. Країни Північної Європи (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія).	8	4				4	6	-				6
Тема 6. Країни Центральної Європи (Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія)	6	4				2	8	2				6
Тема 7. Республіка Польща	2		2				2		2			
Разом за змістовим модулем 2	16	8	2			6	16	2	2			12
МОДУЛЬ 3. КРАЇНИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (БОЛГАРІЯ, РУМУНІЯ, ХОРВАТІЯ, БОСНІЯ І ГЕРЦЕГОВИНА, СЕРБІЯ, ЧОРНОГОРІЯ, МАКЕДОНІЯ, АЛБАНІЯ)												
Тема 8. Державний устрій та етапи історичного розвитку країни Південно-Східної Європи	18	2				16	24	2				22
Тема 9. Міжетнічні протиріччя в регіоні	4	2			2		9	2				7
Разом за змістовим модулем 3	22	4			2	16	32	4				29
МОДУЛЬ 4. КРАЇНИ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ												
Тема 10. Греція	4	2	2				2	2	-			
Тема 11. Туреччина	4	2			4	4	8	2				4
Тема 12. Італія	4	2	2			4	15	2	2			10
Тема 13. Іспанія та Португалія.	4	2	2			4	6	2	-			4
Разом за змістовим модулем 4	30	8	6		4	12	26	8	2			16
МОДУЛЬ 5. КРАЇНИ БАЛТІЇ ТА МАЛІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ												
Тема 14. Малі країни Західної Європи.	12	2				11	10	-				10
Тема 15. Країни Балтії	4		4				2		2			
Разом за змістовим модулем 5	16	2	4			11	12	10	2			10
Усього годин:	120	32	16	-	8	77	134	18		-	1	107

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1.	<p style="text-align: center;">ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Постановка проблеми (місце і роль Німеччини у сучасному світі, важливість для вітчизняного спеціаліста з міжнародних відносин). 2. Географічне положення, населення, природні ресурси, регіональні особливості ФРН. 3. Основні етапи історичного розвитку німецького народу 4. Державний устрій і сучасна політична система ФРН. Сутність німецького федералізму. Основні політичні партії Німеччини 5. Економіка Німеччини 6. Федеральні землі Німеччини 7. Сучасна Німеччина в міжнародних відносинах. Роль Німеччини у нормандському форматі і спробах врегулювання конфлікту на сході України 8. Традиції, особливості національного характеру німців. 	<p>вміти визначати та аргументувати місце і роль Німеччини в світовій історії та сучасному світові, важливість вивчення суспільно-політичних, економічних, культурних характеристик Німеччини для спеціаліста з міжнародних відносин</p>		<p>РН03, РН04, РН08, РН09, РН11, РН13, РН18</p>

2.	<p style="text-align: center;">РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА</p> <p>1. Постановка проблеми (місце і роль Польщі в історії Східної Європи та сучасному східноєвропейському просторі, важливість вивчення суспільно-політичних, економічних, соціокультурних характеристик Польщі, українсько-польських взаємин для вітчизняного спеціаліста з міжнародних відносин).</p> <p>2. Географічне положення, населення, природні ресурси, регіональні особливості Польщі.</p> <p>3. Основні етапи історичного розвитку польського народу.</p> <p>4. Посткомуністична трансформація Польщі. Економіка, політика, суспільство.</p> <p>5. Державний устрій і сучасна політична система Республіки Польща.</p> <p>6. Євроінтеграційний шлях Польщі. Польща після вступу до ЄС. Проблеми адаптації.</p> <p>7. Історія українсько-польських відносин.</p> <p>8. Сучасний стан українсько-польського діалогу.</p> <p>9. Внесок Польщі в світову культуру.</p> <p>.</p>	вивчення суспільно-політичних, економічних, соціокультурних характеристик Польщі		PH03, PH04, PH08, PH09, PH11, PH13, PH18
3.	<p style="text-align: center;">ТЕМА 3. ІТАЛІЯ</p> <p>1. Постановка проблеми (місце і роль Італії в світовій історії, культурі та сучасному світові, важливість вивчення суспільно-політичних, економічних, культурних</p>	надати розгорнуту характеристику природно-географічним умовам Італії, пов'язати особливості географічного		PH03, PH04, PH08, PH09, PH11, PH13, PH18

<p>характеристик Італії для спеціаліста з міжнародних відносин).</p> <p>2. Географічне положення, населення, природні ресурси, регіональні особливості Італії.</p> <p>3. Антична давньоримська спадщина в історичній пам'яті італійців, внесок Давнього Риму у формування європейської цивілізації.</p> <p>4. Італійське Відродження.</p> <p>5. Боротьба за об'єднання і незалежність Італії (Рісорджименто)</p> <p>6. Демократична і авторитарна тенденція в суспільно-політичній історії Італії першої половини ХХ ст., їх вплив на сучасну політичну культуру і менталітет італійців.</p> <p>7. Італія на шляху сталого демократичного розвитку у другій половині ХХ ст.</p> <p>8. Державний устрій та політична система сучасної Італії. Суперництво С.Берлусконі і Р.Проді в італійській політиці.</p> <p>9. Соціально-економічне становище Італії.</p> <p>10. Італія в ЄС, НАТО, „великий сімці”.</p> <p>11. Проблема Півночі і Півдня: історія та сучасність.</p> <p>12. Література, театр, музичне мистецтво, кінематограф, спорт Італії. Сучасні італійські митці світового значення.</p> <p>13. Історико-архітектурні пам'ятки країни. Міста Рим, Мілан, Флоренція, Венеція, Генуя.</p>	<p>розташування країни з її історичною долею, визначити господарські та соціокультурні особливості регіонів держави</p>		
---	---	--	--

4.	<p style="text-align: center;">ТЕМА 4. КРАЇНИ БАЛТІЇ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Постановка проблеми. 2. Географічне положення, населення, природні ресурси, регіональні особливості Естонії, Латвії та Литви. 3. Державний устрій та політична система країн регіону. 4. Соціально-економічне становище країн Балтії. 5. Регіональне співробітництво країн Балтії. 6. Проблема російськомовного населення і відносини з Росією. 7. Проблеми євроадаптації. 8. Культура, освіта, традиції, особливості національного характеру. 	Вивчення країн Балтії у комплексному країнознавчому вимірі.		PH03, PH04, PH08, PH09, PH11, PH13, PH18
----	--	---	--	--

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до семінарських занять.	
2.	Виконання індивідуальних завдань (есе, аналітичні записки)	
3.	Підготовка до екзамену	
	Разом:	

7. Індивідуальні заняття

Тема	Завдання
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ	Завдання 1.1. Порівняльна економіко-географічна характеристика двох країн (ФРН та Великобританія)
	Завдання 1.2. Історичний внесок Великобританії у формування основних принципів західної цивілізації і демократичного суспільства.
ФРАНЦІЯ	Завдання 2.1. Особливості національного характеру французів
	Завдання 2.2 Основні етапи історичного розвитку Франції.
	Завдання 2.3. Велика Французька революція в історії, політичній культурі, історичній пам'яті французів.
ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА	Завдання 3.1. Традиції, особливості національного характер німців
КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ	Завдання 4.1. Надати країнознавчу характеристику країн ЦСЕ
КРАЇНИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ	Завдання 5.1. Надати країнознавчу характеристику країн Південно-Східної Європи
ІСПАНІЯ ТА ПОРТУГАЛІЯ	Завдання 6.1. Надати країнознавчу характеристику Іспанії та Португалії
МАЛІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ	Завдання 7.1 Надати країнознавчу характеристику малим країнам Західної Європи

8. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа засобів; практичні: реферати з країнознавства. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані із постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти

відображення в навчальній діяльності студентів.

Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

9. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами виконання здобувачем вищої освіти завдань для самостійної роботи (есе, аналітичні записки).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі екзамену.

9. Питання до заліку

1. Предмет країнознавства. Країнознавство в політичних, економічних, географічних науках.
2. Поняття «країна», «держава». Ознаки і характеристики держави (суверенітет, територія, акваторія, кордони тощо).
3. Загальна типологія країн світу.
4. Фізико-географічні критерії класифікації країн.
5. Політичні критерії класифікації країн (форма державного правління, форма державного устрою, адміністративно-територіального поділу).
6. Класифікація політичних систем країн (демократія, авторитаризм, тоталітаризм).
7. Соціально-економічні критерії класифікації країн.
8. Поняття «регіон» і «субрегіон». Різні критерії регіонального поділу світу.
9. Регіони Європи.
10. Регіони Азії.
11. Регіони Африки.
12. Регіони Америки та Океанії.
13. Основні міжнародні організації світу (ООН, СОТ).
14. Основні міжнародні організації Європи. ЄС, Рада Європи, ОБСЄ.
15. Функції Північно-Атлантичного Альянсу (НАТО).
16. Регіональні міжнародні організації.
17. Велика Британія: загальна характеристика.
18. Велика Британія: географічне положення, природні ресурси.
19. Державний устрій і політична система Великої Британії.
20. Сучасна британська економіка.
21. Внесок британців у світову культуру.
22. Історико-географічні регіони (країни) Великої Британії (Англія, Шотландія, Уельс, Північна Ірландія).
23. Франція: загальна характеристика.
24. Франція: географічне положення, природні ресурси.
25. Державний устрій і політична система Франції. Політична культура французів.
26. Економіка і соціальний розвиток сучасної Франції .
27. Населення, регіони Франції. Внесок французів у світову культуру.
28. Основні події і етапи історії Франції.
29. Королівство Іспанія: загальна характеристика.
30. Королівство Іспанія: географічне положення, природні ресурси,
31. Державний устрій і політична система Іспанії.
32. Сучасна іспанська економіка.
33. Адміністративно-територіальний устрій Іспанії. Регіональні співтовариства Королівства Іспанії.
34. Проблема каталонського та басконського сепаратизму (деволюції) у сучасній Іспанії.
35. Федеративна Республіка Німеччина: загальна характеристика.
36. ФРН: географічне положення і природні ресурси.
37. Основні події і етапи німецької історії.

38. Державний устрій і політична система ФРН.
39. Сучасна німецька економіка.
40. Німецький федералізм. Федеральні землі як суб'єкти ФРН.
41. Внесок Німеччини у світову культуру.
42. Країни Північної Європи (Швеція, Данія Норвегія, Фінляндія, Ісландія): загальна характеристика (географічне положення, природні ресурси, політична система, економіка, населення, регіональні особливості).
43. Особливості політичної культури країн Північної Європи, «скандинавська» модель соціальної політики та її трансформація на сучасному етапі.
44. Італійська Республіка: загальна характеристика.
45. Італія: географічне положення і природні ресурси.
46. Основні події і етапи італійської історії.
47. Державний устрій і політична система Італійської Республіки.
48. Сучасна італійська економіка.
49. Проблема Півночі і Півдня Італії: історія та сучасність
50. Польща: загальна характеристика.
51. Польща: географічне положення та природні ресурси.
52. Основні етапи історії Польщі.
53. Державний устрій і сучасна політична система Республіки Польща.
54. Особливості соціально-економічного розвитку Польщі.
55. Євроінтеграційний шлях Польщі. Польща після вступу до ЄС. Проблеми адаптації.
56. Історія та сучасний стан українсько-польських відносин.
57. Греція: загальна характеристика.
58. Греція: географічне положення і природні ресурси.
59. Державний устрій та політична система сучасної Греції.
60. Основні етапи історії Греції.
61. Соціально-економічне становище Греції. Греція в ЄС. Боргова криза в Греції.
62. Греція в сучасних міжнародних відносинах. Особливості грецько-турецьких відносин.
63. Внесок Греції в світову культуру.
64. Національні символи Великої Британії, Франції, ФРН, Іспанії, Італії, Туреччини, Польщі, Греції, країн Північної Європи.

10. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно розв'язав усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних

	питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно розв'язав більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно розв'язав половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно розв'язав меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно розв'язав окремі завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
0	відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1	фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3	демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.

35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовний модуль 1			
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ			2
Індивідуальні завдання			2
ФРАНЦІЯ			3
Індивідуальні завдання			3
ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА			15
Семінарське заняття			10
Індивідуальні завдання			5
Змістовний модуль 2			
			5

КРАЇНИ ЦСЄ			
Індивідуальне завдання			5
ПОЛЬЩА			10
Семінарське заняття			10
Змістовний модуль 3			
КРАЇНИ ПІВДЕННО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ			5
Індивідуальні завдання			5
Змістовний модуль 4			
ІТАЛІЯ			10
Семінарське заняття			10
ІСПАНІЯ І ПОРТУГАЛІЯ			5
Індивідуальне завдання			5
Змістовний модуль 5			
МАЛІ КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ			5
Індивідуальні завдання			5
КРАЇНИ БАЛТІЇ			10
Семінарське заняття			10
Підготовка та складання заліку			25
Підсумок	120	4	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet.

13. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Крижанівський В.П., Дорошко М.С., Головченко В.І., Ігнат'єв П.М., Кривонос Р.А. [та ін.]. Країнознавство. Підручник. - К., 2012. – 440 с.
2. Лизогуб В. А. Країнознавство : підручник / В. А. Лизогуб. – Харків : Право, 2019. – 384 с.
3. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С., Ганич Н.М. Країнознавство: теорія та практика. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 528 с.
4. Масляк П. О. Країнознавство. Підручник. -2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2008. - 292 с.

Допоміжна

4. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Академія, 2003. – 688 с.
5. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Академія, 2005. – 704 с.
6. Блій Г. де, Муллер П.П., Шаблій О.І. Географія: світи, регіони, концепти. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
7. Будз М. Д., Постоловський Р. М., Троян С. С. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персонали). – К.: КІСУ, 2000. – 120 с
8. Країни світу – веб-портал Українського національного інформаційного агентства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://svit.ukrinform.ua>.
9. Кривонос Р.А. Країнознавча характеристика як засіб отримання та передачі наукового знання про країни світу // 2015. № 9. http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2642/2348
10. Кривонос Р.А. Емпіричні методи країнознавчого дослідження // 2018. С. http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/viewFile/3290/2970
11. Купрієнко Д. А. Державна територія і державний кордон : навчальний посібник / Д. А. Купрієнко, Ю. А. Дем'янюк, О. В. Діденко. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014. – 256 с.
10. Матеріали ЄС і Ради Європи. – Режим доступу : www.isi.gov.uk.
11. Офіційний сайт МВФ // <https://www.imf.org/external/index.htm>
12. Офіційний сайт ЮНЕСКО // <https://en.unesco.org/>

13. Офіційний сайт ЦРУ // <https://www.cia.gov/index.html>.

14. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);

- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів

МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності:
<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVI-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

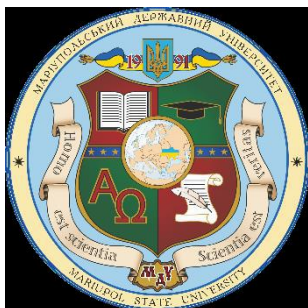
2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

15. Загальна інформація про навчальну дисципліну

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Країнознавство (І частина)
Освітня програма	Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Кафедра, яка здійснює викладання	Політології та міжнародних відносин
Викладач ПБ, посада	Пахоменко Сергій Петрович, доцент кафедри політології та міжнародних відносин
Електронна адреса викладача	s.pakhomenko@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	Понеділок кожного тижня, 13.30, каб. 205 (Історичний факультет) або онлайн (платформи Google Meet, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	
Компетентності та програмні результати навчання	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК8, ЗК9, ЗК11, ЗК13 СК2, СК4, СК5, СК9, СК11, СК12, СК14, СК15 РН03, РН04, РН08, РН09, РН11, РН13, РН18

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/ кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
I-й	120/4	32	16	Есе, аналітичні записки	Залік

Завідувач кафедри

Олена ГІЛЬЧЕНКО

Гарант ОП

Максим БУЛИК